PTTK OZ w Głogowie

Klub Turystki Pieszej i Górskiej „Mrówka"

Plan Rajdu w Pogórze i Góry Wałbrzyskie, Zagórze Śląskie 25.09 – 26.09.2004

25.09 (sobota)

Trasa krótsza – godzina wyjścia 9^{40}

Modliszów (zielony) – Złoty Las – Zagórze Śląskie.

Czas przejścia 3^{00} h

Trasa dłuższa – godzina wyjścia 9^{30}

Modliszów (czerwony) – Bystrzyca Górna (żółty) – zamek Grodno – Zagórze Śląskie.

Czas przejścia 6^{30} h

Nocleg: Zagórze Śląskie

W sobotę możliwość zwiedzenia zamku **Grodno** – czynny do godz.17.00 (bilety sprzedawane do 16.30)

Cena biletów: normalny 4 zł, ulgowy 2 zł.

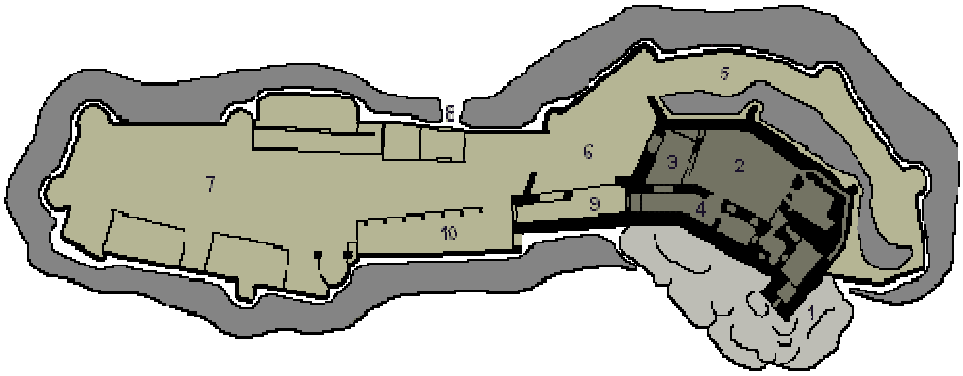

PLAN ZAMKU GRODNO

1. WIEŻA,
2. DZIEDZINIEC ZAMKU WYSOKIEGO,
3. SKRZYDŁO ZACHODNIE,
4. SKRZYDŁO PD-WSCH,
5. MIĘDZYMURZE,
6. DZIEDZINIEC ŚRODK.,
7. DZIEDZINIEC ZACH.,
8. BRAMA,
9. PRZEDBRAMIE ZAMKU WYSOKIEGO,
10. DAWNE BUDYNKI GOSPODARCZE

26.09 (niedziela)

Odjazd autobusu z hotelu godz. 9^{00}

Trasa krótsza - godzina wyjścia 10^{00}

Boguszów-Gorce (zielony) - Chełmiec (niebieski) – Szczawno Zdrój.

Czas przejścia 4^{00} h - czas na odpoczynki 3^{00} h

Trasa długa - godzina wyjścia 10^{00}

Boguszów - Gorce (zielony) - Chełmiec (niebieski) – Lubomin (żółty) - Szczawno Zdrój.

Czas przejścia 5^{00} h - czas na odpoczynki 2^{00} h

Godzina odjazdu autobusu z ..... 17^{00}

Szczawno-Zdrój to małe miasteczko w Polsce na Dolnym Śląsku. Malowniczo położone wśród stoków gór wałbrzyskich w paśmie Sudetów. Kusi przybyszów lasami pełnymi uroczych zakątków. W dwóch parkach można znaleźć niespotykanie na codzien gatunki roślinności . Zwiezionej tutaj z odległych zakątków świata przez dawnych właścicieli tych ziem Hochbergów. Okolica sprzyja wypoczynkowi. Stosunkowo niewielka ilość działań wojennych w czasach II wojny światowej przyczniła się do zachowania wielu zabytkowych obiektów.

Wykopaliska archeologiczne w okolicy świadczą o tym, że lecznicze właściwości tutejszych wód znane były już w czasach prasłowiańskich, jednakże uzdrowisko zaczęto rozwijać dopiero w XIX wieku. Uzdrowisko jest jednym z najstarszych na Dolnym Śląsku . Właściwości lecznicze występujących tu wód mineralnych znane były i wykorzystywane od kilku stuleci, ale po raz pierwszy zbadał je i potwierdził ich właściwości nadworny lekarz Hochbergów - Caspar Schwenckfeldt w 1598 roku. Od roku 1816 , z inicjatywy dr. Augusta Zemplina , nastąpił intensywny rozwój uzdrowiska. Wybudowano pijalnię wód mineralnych, teatr, pawilon dla orkiestry, hotele i zajazdy. Kolejne lata związane są z rozwojem lecznictwa uzdrowiskowego. Europejska sława uzdrowiska ściągała na leczenie wodami mineralnymi wielu możnych i sławnych ludzi. Przebywali tu tacy znani ludzie jak choćby: Z. Krasiński i H. Wieniawski , który tu także koncertował (stąd od 1966 roku doroczne festiwale jego imienia), Winston Churchill czy też I. Turgieniew. Warto przypomnieć, że urodził się tu Gerhart Hauptmann , laureat nagrody Nobla w 1912 r. Do wód mineralnych leczących choroby przewodu pokarmowego przybywało wiele znanych osobistości z całej Europy. W 1901 roku wybudowano "Łazienki Ludwiki". Uzdrowisko funkcjonuje do dnia dzisiejszego.

Zagórze założone zostało w XVI wieku u stóp Zamku Grodno. Od 1742 Zagórze Śląskie należało do Prus, od 1945 do Polski. W północnej części wsi jest kościół Podwyższenia Krzyża Św. z około 1500 roku, w pobliżu kościoła krzyż pokutny. Wieś położona jest na wysokości 360 - 380 m n.p.m., w Dolinie Bystrzycy, na pograniczu Gór Wałbrzyskich i Sowich. W 1917 roku utworzono tu Jezioro Bystrzyckie, zaporowe (zapora znajduje się w Lubiechowie) o powierzchni około 51 ha. Malowniczo położone jezioro szybko stało się turystyczną atrakcją, wzdłuż brzegów powstała plaża, kąpielisko, klubowa przystań żeglarska. W okresie gdy do Zagórza dojeżdżała kolej, był to popularny ośrodek wypoczynkowy. Wieś liczy około 430 mieszkańców. Jest węzłem kilku atrakcyjnych szlaków turystycznych.

Duza atrakcja Zagórza Śl. jest **Jezioro Bystrzyckie** - sztuczny zbiornik na Bystrzycy, który zatopił znaną od XVI wieku osadę Schlesiertal. Wydobywano tu rudy ołowiu i srebra, zaś pozostałością górniczych prac były sztolnie w zboczach Lipca i Przygrodnej. W związku z licznymi powodziami od końca XIX wieku, spowodowanymi wylesianiem Sudetów wskutek nieracjonalnej nimi gospodarki, przystąpiono do budowy licznych zbiorników zaporowych. Tutejszy planowano pierwotnie usytuować nieco wyżej biegu rzeki, ostatecznie tama przegrodziła wysoką dolinę nad Lubachowem. Zwyczajowo jednak jezioro o powierzchni 50 ha i długości 3,2 km uznaje się za usytuowane przy Zagórzu Śląskim. Zapora, wybudowana w latach 1911 - 14 z gnejsowych bloków, ma 44 metry wysokości i 230,5 metrów długości oraz grubość 29 metrów u dołu i 3,5 metrów u góry. Jezioro częściowo już zamulone, gromadzi około 8 mln metrów sześciennych wody przy głębokości do 30 metrów. W dole u odpływu wód, wzniesiono elektrownie wodną (1912 - 17) o interesującej architekturze, uznaną za zabytek techniki (obecnie znajduje się tu muzeum).
W wielu miejscach nad brzegiem jeziora powstały ośrodki wypoczynkowe, w latach 60 przerzucono nad nim wiszący most,a w latach 50 pływał po jeziorze statek spacerowy.

ZAMEK GRODNO

*W*edług tradycyjnych przekazów kamienną twierdzę w Zagórzu wzniósł w 1189 roku książę **Bolesław I Wysoki**. Bardziej realny wydaje się pogląd, że budowę warowni rozpoczął na przełomie XIII i XIV wieku książę świdnicko-jaworski **Bolko I**. Pewne jest jednak dopiero to, że za czasów jego syna, Bernarda Świdnickiego w 1315 roku na zamku mieszkał burgrabia **Kylian von Haugwitz**. Budowę murowanego założenia dokończył w połowie XIV stulecia **Bolko II Mały**. Po jego zgonie w 1368 roku skalna twierdza przeszła na własność żony **Agnieszki**, by w roku 1392 trafić w ręce królów czeskich. W XV wieku obiekt zamieszkiwały śląskie rody rycerskie, które w czasie niepokojów związanych z wojnami husyckimi zajmowały się rozbojem; m.in. zamek przez siedem lat (1443-50) był zbójeckim gniazdem niejakiego **Jerzego Puczka**.

Przełom XV i XVI wieku to okres rządów rodziny **von Czettritz**; później na zamku mieszkał **Krzysztof I Hochberg**. W roku 1545 warownię kupił **Matthias von Logau** (Michał z Łagowa). Przebudował on twierdzę w stylu renesansowym i ufortyfikował, przystosowując do obrony artyleryjskiej. U schyłku XVI stulecia właścicielem rezydencji został cesarz Rudolf II, który w nagrodę za dzielną postawę w walce Habsburgów z Turcją nadał zamek mołdawskiemu hospodarowi **Michałowi Walecznemu**. Kiedy Michał umarł, obiekt ponownie wrócił w ręce śląskich rodów szlacheckich (**Funfkirchen**, **von Kuhl**, **von Hohenzollern-Sigmarinen**, **von Schafgotsch**, **von Lieres**). Kres jego świetności przyniosła wojna trzydziestoletnia - zniszczenia dokonane przez okupujących warownię Szwedów doprowadziły do jej stopniowego upadku i opuszczenia. Nieco wcześniej, podczas buntu chłopskiego w 1677 roku zamek był bezskutecznie oblegany, a dwanaście lat później, w wyniku uderzenia pioruna, spłonęła zamkowa wieża. Żeby było jeszcze smutniej, w roku 1789 osunęło się częściowo skrzydło południowe.

Od całkowitego zniszczenia przed okoliczną ludnością uchronił budowlę jej nowy właściciel, wrocławski profesor **Johann Gustaw Gottlieb Busching**. Z jego inicjatywy rozpoczęto prace remontowo-zabezpieczające, które z jednej strony uratowały zabytek, z drugiej jednak wprowadziły modyfikacje zgodne z wyobrażeniami autora, ale już niekoniecznie odpowiadające prawdzie historycznej. Po jego śmierci obiekt trafił w ręce **Fryderyka von Burghaus**; w 1852 roku kupiła go baronowa **von Zedlitz** z Czarnego Boru, przekazując następnie w spadku najstarszemu synowi baronowi **Maxowi Ferdynandowi von Zedlitz und Neukirch**. Działania konserwacyjne prowadzono etapami przez cały XIX wiek. Ich efektem była m.in. częściowa regotyzacja, wzmocnienie zamkowych murów oraz otwarcie w roku 1904 schroniska z gospodą oraz muzeum. W jego zbiorach znajdowały się meble, malarstwo, stara broń, zbroje rycerskie, naczynia, gobeliny i in. Przy wejściu pobierana była opłata za zwiedzanie; właściciel w ten sposób rekompensował sobie koszty poniesione na renowację budowli. Po 1945 roku zamkowe wyposażenie zostało rozgrabione, a pomieszczenia zdewastowane. Krążą wieści o cennych skarbach jakoby ukrytych w podziemiach warowni. Wiele wrzawy narobiły rzekome listy pisane do redakcji jednej z wrocławskich gazet przez niemieckiego sapera, biorącego podobno udział w ukrywaniu tych osobliwości. Jak dotąd nikt niczego nie znalazł, a saper nigdy się nie ujawnił. W latach 50-ych prace remontowe wznowiono, a w roku 1965 na terenie warowni otwarto Muzeum Regionalne PTTK. Zamek otrzymał wtedy popularną dziś nazwę **Grodno**.

Imponujące ruiny skalnej twierdzy pełnią obecnie rolę niewielkiego muzeum, w którym do zwiedzania udostępniony jest dziedziniec oraz kilka sal wyposażonych w pochodzące z różnych okresów eksponaty (m.in. wystawa sztuki oblężniczej w średniowieczu). Największą atrakcją pozostaje oczywiście zamkowa wieża, skąd rozciąga się fantastyczny widok na górzystą okolicę. Ponadto na uwagę zasługuje będąca pomnikiem przyrody licząca 500 lat lipa, izba tortur oraz ustawiona na dolnym dziedzińcu armata - ten eksponat pochodzi z czasów Napoleona III. Funkcjonuje tam również bar i stoisko z pamiątkami. Zabytek udostępniony jest do zwiedzania codziennie z wyjątkiem poniedziałków.